

ODLUKA O NAČINU I POSTUPKU SPROVOĐENJA OPŠTIH USLOVA POSLOVANJA KOJE BANKA PRIMENJUJE U ODNOSU S KLIJENTIMA FIZIČKIM LICIMA

("Službeni glasnik RS", br. 74/2009)

Opšte odredbe

1. Ovom odlukom bliže se propisuju način i postupak sprovođenja opštih uslova poslovanja koje banka primenjuje u odnosu s klijentima fizičkim licima (u daljem tekstu: klijent), način objavljivanja opštih uslova poslovanja banke, jedinstveni način obračuna i objavljivanja troškova, kamata i naknada bankarskih usluga (u daljem tekstu: efektivna kamatna stopa), kao i uslovi i način obaveštavanja klijenata o njihovim pravima i o ostvarivanju tih prava, izuzev prava na podnošenje prigovora banci.

Opštim uslovima poslovanja banke, u smislu stava 1. ove tačke, smatraju se standardni uslovi poslovanja banke koji se primenjuju na klijente, uslovi za uspostavljanje odnosa između klijenta i banke i postupak komunikacije između njih, kao i uslovi za obavljanje transakcija između klijenta i banke - sadržani u pismenom dokumentu banke.

Jedinstvenim načinom obračuna i objavljivanja efektivne kamatne stope, u smislu stava 1. ove tačke, smatra se način koji banka primenjuje u postupku obavljanja depozitnih i kreditnih poslova iz člana 4. Zakona o bankama.

Klijentom, u smislu stava 1. ove tačke, smatra se fizičko lice koje koristi ili je koristilo usluge banke, ili fizičko lice koje se obrati banci radi korišćenja tih usluga i koje je banka kao takvo identifikovala.

2. Banka je dužna da klijentu obezbedi da se upozna sa opštim uslovima njenog poslovanja tako što će ga, na njegov zahtev, obavestiti da može dobiti pismene informacije o onim opštim uslovima poslovanja banke koji su u vezi sa ovim zahtevom i tražiti odgovarajuća objašnjenja i instrukcije koji se odnose na primenu tih uslova.

Opšti uslovi poslovanja banke

3. Banka je dužna da opštim uslovima poslovanja utvrdi minimum uslova pod kojima prima depozite klijenta, odobrava mu kredite, otvara, vodi i gasi njegove račune, kao i minimum uslova pod kojima mu izdaje i daje na korišćenje platne kartice (debitne i kreditne), i to za svaku pojedinačnu vrstu.

Opštim uslovima poslovanja iz stava 1. ove tačke banka je dužna da obezbedi primenu dobrih poslovnih običaja, dobre poslovne prakse i fer odnosa prema klijentu.

4. Minimum uslova iz tačke 3. ove odluke koji se odnose na primanje depozita obuhvata:

- 1) vrstu depozita i period na koji banka prima depozit;
- 2) najmanji iznos sredstava koji banka prima u depozit;
- 3) valutu u kojoj klijent može položiti sredstva na ime depozita (dinar i dr.);
- 4) valutu u kojoj banka indeksira depozit, kurs koji se primenjuje kod obračuna, kao i periode u kojima se kurs usklađuje;
- 5) kriterijume za indeksiranje/revalorizaciju depozita i periode u kojima se ti kriterijumi usklađuju (stopa rasta cena na malo i dr.);
- 6) određenje vrste nominalnih kamatnih stopa koje banka primenjuje na depozite (fiksna ili promenljiva);
- 7) visinu, odnosno raspon bruto nominalnih godišnjih kamatnih stopa, uz naznaku da li postoji obaveza klijenta da plaća porez;
- 8) bliže određenje kriterijuma za promenu ugovorene promenljive nominalne kamatne stope, i to:
 - kad se promena odnosi na ukupnu nominalnu kamatnu stopu - banka je dužna da bliže odredi njene elemente, periode u kojima će je menjati, kao i razloge za ovu izmenu,
 - kad je promena nominalne kamatne stope uslovljena promenom referentne kamatne stope - banka je dužna da bliže odredi a) vrstu referentne kamatne stope i njenu visinu u vreme utvrđivanja opštih uslova poslovanja, kao i periode u kojima će je menjati, i b) iznos marže koju dodaje referentnoj kamatnoj stopi ili ga oduzima od nje;
- 9) metod koji se primenjuje kod obračuna kamate (konformni, proporcionalni i dr.);
- 10) način na koji i uslove pod kojima klijent može raspolagati sredstvima depozita;
- 11) vrste i visine, odnosno raspon svih naknada i drugih troškova koji se uključuju u obračun efektivne kamatne stope i koji padaju na teret deponenta, uz određenje da li su fiksni ili promenljivi, a ako su promenljivi - periode u kojima će ih banka menjati, način izmene i razloge za izmenu;
- 12) iznos osiguranog depozita.

5. Minimum uslova iz tačke 3. ove odluke koji se odnose na odobravanje kredita, uključujući i dozvoljeno prekoračenje po tekućem računu i odobreni iznos zaduženja (limit) po kreditnoj kartici, obuhvata:

1) vrstu kredita;

2) najmanji i najveći iznos kredita koji se odobrava;

3) period na koji se kredit odobrava;

4) valutu u kojoj banka iskazuje/odobrava ili indeksira kredit, kurs koji se primenjuje kod obračuna, kao i periode u kojima se kurs usklađuje;

5) kriterijume za indeksiranje/revalorizaciju kredita i periode u kojima se ti kriterijumi usklađuju (stopa rasta cena na malo i dr.);

6) određenje vrste nominalnih kamatnih stopa koje banka primenjuje na kredite (fiksna ili promenljiva);

7) visinu, odnosno raspon nominalnih godišnjih kamatnih stopa;

8) bliže određenje kriterijuma za promenu ugovorene promenljive nominalne kamatne stope, i to:

- kad se promena odnosi na ukupnu nominalnu kamatnu stopu - banka je dužna da bliže odredi njene elemente, periode u kojima će je menjati, način izmene i razloge za izmenu,

- kad je promena nominalne kamatne stope uslovljena promenom referentne kamatne stope - banka je dužna da bliže odredi a) vrstu referentne kamatne stope i njenu visinu u vreme utvrđivanja opštih uslova poslovanja, kao i periode u kojima će je menjati, i b) iznos marže koju dodaje referentnoj kamatnoj stopi ili oduzima od nje;

9) metod koji se primenjuje kod obračuna kamate (konformni, proporcionalni i dr.);

10) visinu kamatnih stopa koje banka primenjuje u slučaju docnje, uz određenje da li su fiksne ili promenljive, a ako su promenljive - periode u kojima će ih banka menjati, način izmene i razloge za izmenu;

11) vrste i visine, odnosno raspon svih naknada i drugih troškova koji se uključuju u obračun efektivne kamatne stope i koji padaju na teret korisnika kredita, uz određenje da li su fiksni ili promenljivi, a ako su promenljivi - periode u kojima će ih banka menjati, način izmene i razloge za izmenu;

12) vrste sredstava obezbeđenja i mogućnost za njihovu zamenu tokom perioda otplate kredita, kao i troškove koje klijent može imati po ovim osnovima;

13) uslove za prevremenu otplatu kredita i raspon visina troškova u vezi s tim, uz određenje da li su fiksni ili promenljivi, a ako su promenljivi - periode u kojima će ih banka menjati, način izmene i razloge za izmenu;

14) uslove za aktiviranje sredstava obezbeđenja, kao i posledice u slučaju neizmirivanja obaveza;

15) uslove i postupak raskida ugovora o kreditu, kao i razloge zbog kojih banka može od klijenta zahtevati da svoje potraživanje izmiri u celosti pre isteka ugovorenog roka.

6. Minimum uslova iz tačke 3. ove odluke koji se odnose na otvaranje, vođenje i gašenje računa klijenta kod banke obuhvata:

1) vrste i visine, odnosno raspon svih naknada i drugih troškova koji padaju na teret klijenta, uz određenje da li su fiksni ili promenljivi, a ako su promenljivi - periode u kojima će ih banka menjati, način izmene i razloge za izmenu;

2) podatak da li banka plaća kamatu, visinu kamatne stope po kojoj banka obračunava kamatu, uz određenje da li je fiksna ili promenljiva, a ako je promenljiva - periode u kojima će je banka menjati, način izmene i razloge za izmenu, kao i metod koji se primenjuje kod obračuna kamate (konformni, proporcionalni i dr.).

7. Banka je dužna da minimum uslova utvrđenih tač. 4, 5. i 6. ove odluke primeni i na izdavanje i korišćenje platnih kartica, kao i da utvrdi način njihovog korišćenja i postupanja u slučaju oštećenja, krađe ili gubitka kartice.

8. Pismeni ugovor koji banka zaključuje s klijentom (u daljem tekstu: ugovor) obavezno sadrži minimum uslova utvrđenih ovom odlukom.

Odredbe ugovora moraju biti jasne, potpune, precizne, nedvosmislene i razumljive za klijenta, a predmet obaveze za klijenta mora biti određen, odnosno odrediv na takav način da se klijent u toku trajanja ugovornog odnosa u svakom trenutku može obavestiti u kojim slučajevima se može promeniti visina njegove obaveze, na koji način i pod kojim uslovima.

Banka je dužna da klijenta obavesti o nameri da ugovor izmeni, odnosno dopuni ako su te izmene, odnosno dopune nastale zbog promene onih opštih uslova poslovanja banke koji nisu utvrđeni kao promenljivi, i to najkasnije 15 dana pre početka njihove primene.

Banka je dužna da u obaveštenju iz stava 3. ove tačke precizno navede razloge za izmenu ugovora, način na koji klijent daje saglasnost na te izmene, kao i rok u kome daje ovu saglasnost, a dužna je da mu ukaže i na posledice nedavanja te saglasnosti, odnosno nepotpisivanja aneksa ugovora. Uz ovo obaveštenje banka je obavezna da dostavi i izmene, odnosno aneks ugovora - u primerenom roku i na način kojim se obezbeđuje potvrda o njihovom prijemu.

Ako klijent obavesti banku da neće dati saglasnost iz stava 4. ove tačke, banka je obavezna da mu ostavi rok od najmanje 30 dana za raskid ugovora, i to bez naplate dodatnih troškova.

Jedinstveni način obračuna i objavljivanja efektivne kamatne stope

9. Efektivnom kamatnom stopom smatra se dekurzivna kamatna stopa koja se obračunava na godišnjem nivou, i to primenom složenog kamatnog računa - obračun konformnom metodom. Ovim obračunom diskontovana novčana primanja izjednačavaju se s diskontovanim novčanim izdacima primljenih depozita, odnosno odobrenih kredita.

U obračun efektivne kamatne stope na kredite koji se odobravaju uz polaganje depozita uključuju se i novčana sredstva tog depozita (novčani tokovi depozita).

10. Pri diskontovanju, tj. svođenju na sadašnju vrednost svih budućih primanja i izdataka novčanih sredstava po ugovoru o kreditu, odnosno depozitu - primenjuju se kalendarski broj dana u mesecu i 365/366 dana u godini.

11. Efektivna kamatna stopa iskazuje se u procentima, s dve decimale, uz zaokruživanje druge decimale, i važi na dan obračuna.

Efektivna kamatna stopa može se iskazati i skraćenicom "EKS".

Obaveštavanje klijenata o njihovim pravima i o ostvarivanju tih prava

12. Banka je dužna da svoje proizvode i usluge oglašava u skladu sa opštim uslovima poslovanja, na jasan i razumljiv način, pri čemu ovo oglašavanje ne sme da sadrži netačne informacije, odnosno informacije koje mogu stvoriti pogrešnu predstavu o uslovima pod kojima klijent koristi te proizvode i usluge.

Banka je obavezna da, pri oglašavanju o depozitima i kreditima iz svoje ponude u reklamnim oglašavanjima (sredstva javnog informisanja i dr.) - u svojim prostorijama (brošurama, reklamnim lecima i sl.) i na svojoj Internet stranici precizno i jasno navede koji troškovi padaju na teret klijenta, kao i sledeće podatke:

- vrstu depozita, odnosno kredita,
- visinu i promenljivost godišnje nominalne kamatne stope,
- efektivnu kamatnu stopu,
- valutu u kojoj se prima depozit, odnosno odobrava kredit,
- period na koji se prima depozit, odnosno odobrava kredit,
- kriterijume za indeksiranje/revalorizaciju depozita, odnosno kredita.

13. Banka je dužna da klijentu, na njegov zahtev, pruži informacije o uslovima koji se odnose na prijem depozita, odobravanje kredita, otvaranje, vođenje i gašenje računa klijenta, kao i izdavanje i korišćenje platnih kartica (ponuda banke).

Informacije iz stava 1. ove tačke koje su u vezi s prijemom depozita i odobravanjem kredita treba da budu utvrđene i iskazane na obrascima koji se odnose na osnovne podatke o depozitu, odnosno kreditu (prilozi 1 i 2 uz uputstvo iz tačke 19. ove odluke), na način koji klijenta nijednog trenutka neće dovesti u zabludu, a banka ih uručuje klijentu i obaveštava ga da, na svoj zahtev, može dobiti, bez naknade, tekst ugovora o depozitu, odnosno kreditu - kao predlog za njihovo zaključivanje.

Banka je dužna da klijenta koji namerava da s njom zaključi ugovor o otvaranju, vođenju i gašenju računa ili ugovor o izdavanju i korišćenju platnih kartica obavesti da, na svoj zahtev, može dobiti, bez naknade, tekstove tih ugovora - kao predlog za njihovo zaključivanje.

Tekst ugovora iz st. 2. i 3. ove tačke banka sačinjava u skladu s tač. 4. 5, 6. i 7. ove odluke i oni sadrže rok u kome ih klijent može prihvatiti, odnosno podneti pismeni zahtev za njihovo zaključivanje.

14. Pri zaključivanju ugovora o depozitu, banka uz ugovor uručuje klijentu opšte uslove poslovanja koji se odnose na predmet ugovora i jedan primerak plana isplate tog depozita (Prilog 5 uz uputstvo iz tačke 19. ove odluke), kao i pregled bitnih elemenata depozita (Prilog 3 uz uputstvo iz te tačke) koji sadrži osnovne podatke o depozitu.

Pri zaključivanju ugovora o kreditu, banka uz ugovor uručuje klijentu opšte uslove poslovanja koji se odnose na predmet ugovora i jedan primerak plana otplate tog kredita (Prilog 6 uz uputstvo iz tačke 19. ove odluke), kao i pregled bitnih elemenata otplate kredita (Prilog 4 uz uputstvo iz te tačke) koji sadrži osnovne podatke o kreditu.

Drugi primerak plana isplate depozita, odnosno otplate kredita, kao i preglede bitnih elemenata depozita, odnosno bitnih elemenata otplate kredita, banka zadržava u svojoj dokumentaciji.

15. Pri zaključivanju ugovora o otvaranju, vođenju i gašenju računa klijenta, kao i ugovora o izdavanju i korišćenju platnih kartica, banka uručuje klijentu i opšte uslove poslovanja koji se odnose na predmet tih ugovora.

16. Klijent ima pravo da, u skladu sa ovom odlukom, bez naknade, dobije od banke, u pismenoj formi, informacije, podatke i instrukcije koji su u vezi s njegovim poslovnim odnosom s bankom, a banka je dužna da ih daje, odnosno sačinjava na razumljiv način.

17. Ako je banka ugovorila promenljivost nominalne kamatne stope, kao i kriterijuma za indeksiranje/revalorizaciju navedenih iznosa, naknada i drugih troškova - dužna je da klijenta obavesti o njihovoj promeni, i to u roku iz tačke 8. stav 3. ove odluke. Banka je dužna da u ovom obaveštenju, na način koji je nedvosmislen i potpun, odnosno jasan za klijenta, navede datum od kada se ova promena primenjuje i razloge koji su doveli do te promene. Uz to obaveštenje banka klijentu dostavlja i izmenjeni plan isplate depozita, odnosno otplate kredita.

18. Banka će Narodnoj banci Srbije dostavljati mesečni pregled ponderisanih nominalnih i efektivnih kamatnih stopa na primljene depozite i odobrene kredite u prethodnom mesecu - do 20. u mesecu za prethodni mesec.

19. Za sprovođenje ove odluke Narodna banka Srbije donosi uputstvo.

20. Banka je dužna da postojeće opšte uslove poslovanja uskladi s ovom odlukom do 31. oktobra 2009. godine.

21. Odredbe ove odluke koje se odnose na način obaveštavanja klijenata, banka primenjuje i na ugovore zaključene do dana početka primene te odluke.

Završne odredbe

22. Danom početka primene ove odluke prestaje da važi Odluka o jedinstvenom načinu obračuna i objavljivanja efektivne kamatne stope na depozite i kredite ("Službeni glasnik RS", broj 57/2006).

23. Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku RS" i primenjuje se od 31. oktobra 2009. godine.

- propis objavljen u „Službenom glasniku RS“, broj 74/2009 od 07.09.2009. godine, stupio na snagu 08.09.2009. godine

AKTIVA sistem doo, Novi Sad

Osnivanje preduzeća i radnji | Računovodstvena agencija | Poresko savetovanje

Propisi besplatno www.aktivasistem.com Obrasci besplatno

Misija, vizija, cilj

Profesionalnim pružanjem usluga najvišeg nivoa iz oblasti administrativno - ekonomsko - finansijsko - pravnog segmenta poslovanja, od osnivanja firme pa tokom celog njenog postojanja, na ekonomičan način omogućiti mikro i malim preduzećima i preduzetnicima da se u celosti posvete svojoj osnovnoj delatnosti, a administraciju da sa poverenjem prepuste Agenciji.
